

Українська народна хата

Зміст

1) Ознайомлення з інтер'єром української хати

2) Вигляд української народної хати

3) Вигляд інтер'єру

4) Український народний посуд

Завершити перегляд презентації

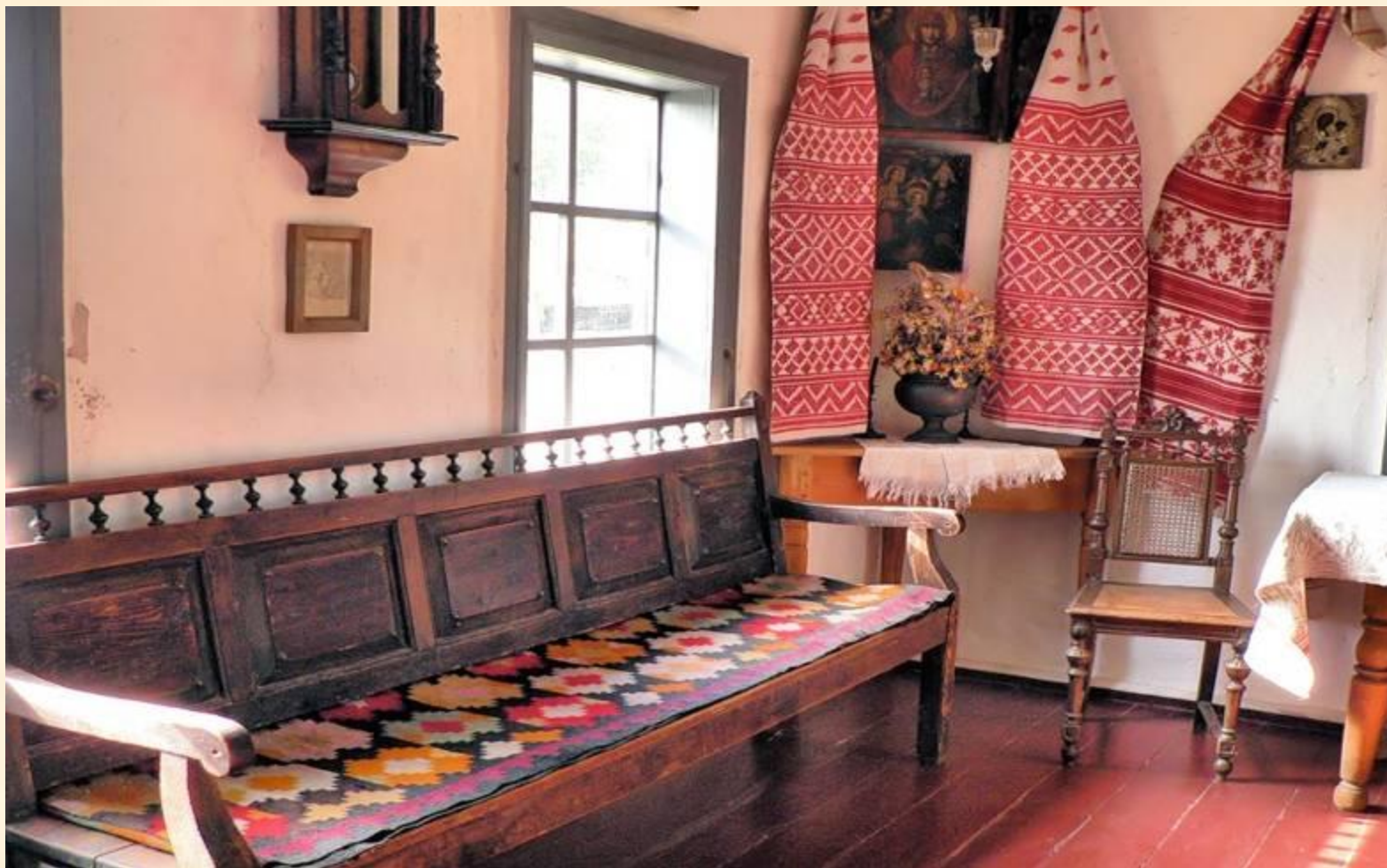
Хата — житловий простір людини, місце родинних обрядів, символ добробуту. Цей домашній простір у слов'янських народів умовно поділяється по діагоналі на дві частини: лівий бік (куток із піччю) — жіноча половина помешкання, а правий (куток із Покуттяю) — чоловіча. Покуть повернутий найчастіше на схід.

[Повернутися до змісту](#)

[Далі](#)

Найхарактернішим елементом у сучасних сільських хатах досі залишається **лежанка**.

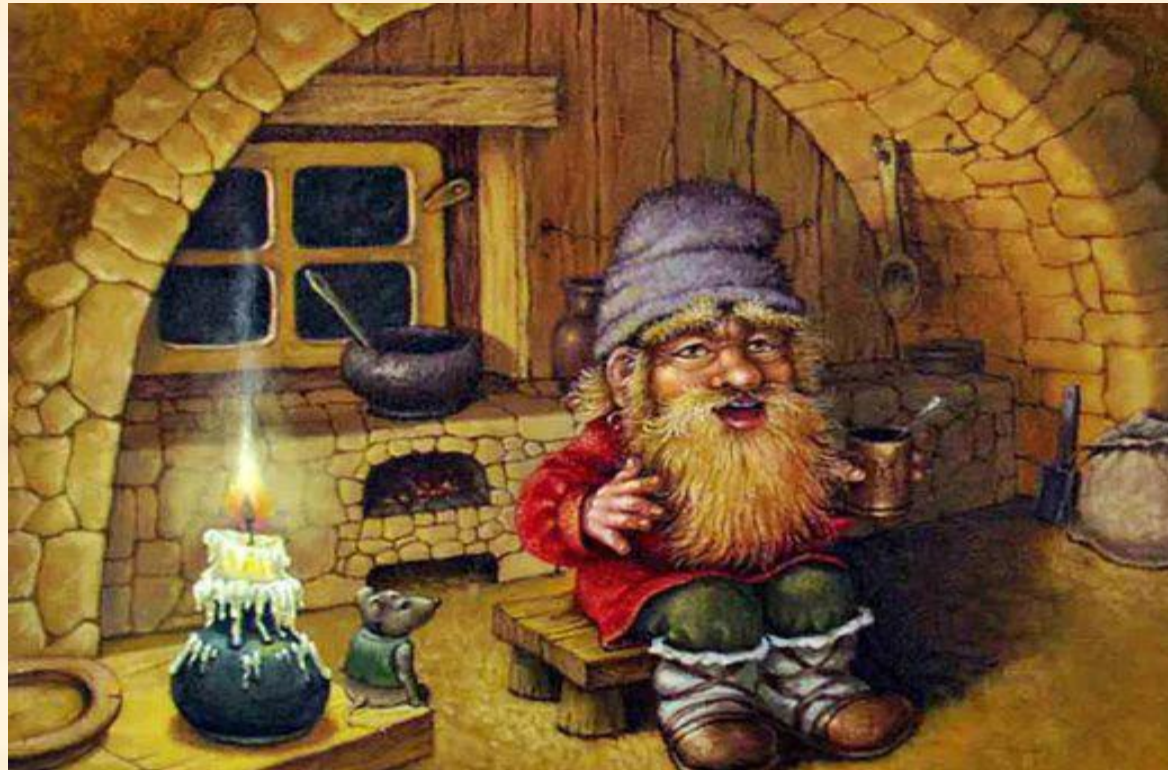
Далі

Піч також зберігає давнє священне значення для господаря. Тому її найчастіше розмальовували чудовими візерунками. Вважалося, що ворожа сила, задивившись на цей розпис, забуває про своє лихе діло. Житло людей, родинне вогнище (піч) завжди були священними — це цілий безмежний Всесвіт, де живуть батьки й діди, народжуються діти й онуки.

Далі

У прадавні віки, коли не було церкви, сім'я молилася біля родинного вівтаря, яким була піч. У ній палало багаття, їй приносилися жертви: зерно з нового врожаю, перший кусень тіста перед випіканням хліба, ритуальні напої тощо. За давніми віруваннями, за піччю живе **Домовик** — добрий дух сім'ї. Якщо до нього ставляться добре, він допомагає всій родині, приносить щастя, а якщо ображають — шкодить.

Далі

Таким же магичним значенням наділяв наш народ і хатній **СВОЛОК** — символ міцності будови, сім'ї, здоров'я всіх мешканців цього житла. На сволоці дуже часто робили орнаменти, які були своєрідними оберегами: написи, позначки, рівнобічні та косі хрести (крижі), різного типу сварги, а також небесні знаки сонця і місяця, голуби, дерева та інші ще дохристиянські символи.

Далі

Вишиті рушники вважалися оберегами.

Далі

Покуть – священне місце в хаті. Тут перебувають хатні Боги, садовлять найпочеснішого гостя, сидять наречені, стоїть ритуальний сніп жита (Дідух), ставлять божниці (спеціальні полички для священних образів, в давнину – статуй), прикрашені вишиваними рушниками.

Далі

Стіл також має магічну силу, символізує достаток родини. Його першим заносять до нової хати, на нього кладуть хліб-сіль, ставлять ритуальні страви. Назва стіл походить від стародавнього звичаю стелити рушник або обрус (пізніше – скатертину), щоб на них класти їжу. Звичай застеляти стіл притаманний українцям з давніх-давен. Незастелений стіл – символ бідності або скупості господарів. Обід чи бенкет за одним столом об'єднував людей і встановлював добрі стосунки.

Далі

Скриня — традиційний для України вид меблів, у якій зберігали одяг, коштовні речі, прикраси, полотно. Вона належала жінці. Дівчині на виданні батьки купували скриню, яку вона разом із матір'ю поступово наповнювала різними речами, необхідними для майбутнього подружнього життя: вишиваними рушниками, хустками, сорочками, стрічками.

Далі

Для спання в Україні здавна використовувалися *дерев'яні ліжка, лави, полиці. Піл, або полик*, — це дерев'яний настил, який встановлюють від печі або лежанки до протилежної стіни. Вдень він служить місцем для різних побутових речей та домашніх робіт, а вночі на ньому сплять.

Далі

Уже найдавніші трипільські будівлі мали **вікна - "очі". Найдавніші вікна були просто отворами, завішаними тканиною або закриті створками. Шибки в давнину заміняли волові міхури, напнуті на рами. В XVI — XVII ст. шибки робили з пластинок слюди, закріплюючи їх свинцем. Із появою скла вікна стали справжньою окрасою хати. Зсередини вони завішувалися оздобленими занавісками, або "фіранками", через які можна було бачити все, що діється на вулиці, але погано видно, що в хаті. Такі вікна ми можемо побачити на цих малюнках.**

Далі

*Зміни в інтер'єрі житла також зумовлювалися і сезонними роботами, наприклад, восени вносили **ткацький верстат**, який влітку виносили на горище або в комору, бо жінка займалася городом, полем та іншими справами. Отже, кожної пори року хатнє господарство мало свій вигляд, свою символіку і образну динаміку.*

Далі

Варіанти вигляду української хати

Повернутися до змісту

Далі

Варіанти вигляду української хати

Далі

Варіанти вигляду української хати

Далі

Варіанти вигляду української хати

Далі

Вигляд інтер'єру

Повернутися до змісту

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Вигляд інтер'єру

Далі

Український народний посуд

Вазони

Тарілки і миски

Макітри

Чанашниці

Горнятка

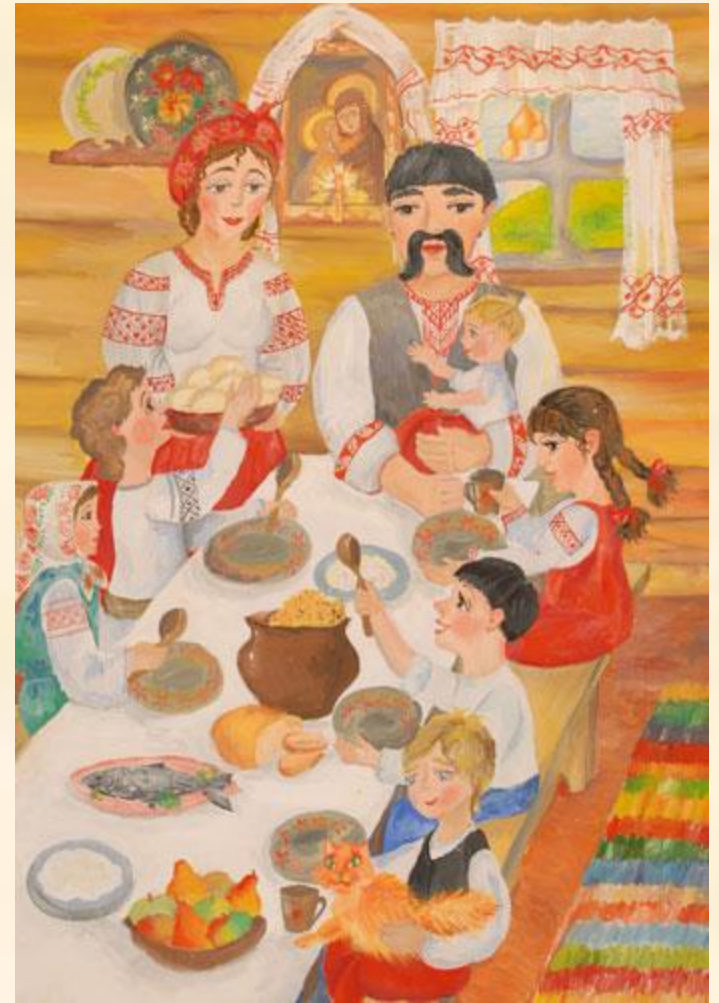
Каструлі

[Повернутися до змісту](#)

[Далі](#)

В українській народній хаті завжди панувало тепло і родинний затишок. Це підкреслювалося інтер'єром та різноманітністю кольорів у ньому.

Далі

Презентацію підготувала

Учениця 10-А класу

Неч Ольга

Вчитель-консультант:

Аветісян Сусана Арсенівна

2011 р.

[Повернутися до змісту](#)